

Manus – «Ofring og soning»

Dame:

Vi lengter alle etter at verden skal være god — at folk skal leve i fred, handle i kjærlighet og rettferdighet.

Mann:

Men det er bare ett problem.

Noe tvinger oss mennesker til å stadig skape kaos og ødelegge i stedet.

Og vi kaller det «ondskap»

Dame:

Fra Bibelens synspunkt ødelegger ondskap på minst to ulike måter.

Det er de direkte følgene av ondskaperen vår.

Som når noen stjeler fra andre og derfor skaper urettferdighet.

Mann:

Ja, på den måten skylder de noe for å gjøre opp for seg.

Dame:

Men ondskaperen har også indirekte følger. For de har også ødelagt betingelsene for relasjonen noe som skaper et brudd i tilliten.

Det er en følelsesmessig skade.

Det er akkurat som hærverk.

Og de må gjøre opp for seg for det også.

Mann:

Mange folk tror: «Hei, Gud er god. Det burde være han som blir kvitt all ondskaperen i verden.»

Dame:

Men la oss være ærlige her.

Det er jo den samme ondskaperen jeg ser rundt meg som også er inni meg.

Vi har alle bidratt, og vi fortsetter å gjøre det.

Mann:

Så det setter oss i en knipe.

Hvis Gud skal kvitte seg med all ondskap i verden, må han også kvitte seg med oss.

Dame:

Og det er det som er så utrolig med bibelfortellingen.

Gud er så god at han ikke bare skal bli kvitt all ondskaperen i verden: han skal gjøre det uten å ødelegge menneskene.

Mann:

Hvordan skal han få til det?

Dame:

Jo, i begynnelsen av Bibelens fortelling blir vi introdusert for en praksis jeg vet virker rar for oss, nemlig dyreofring.

Men for israelittene var det et kraftig symbol på Guds rettferdighet og nåde.

Så husk, jeg bidrar til ondskaperen i verden: jeg burde blitt fjerna.

Men Gud tillater at livet til dette dyret får være en erstatning.

På en symbolsk måte dør det i stedet for meg.

Og det bibelske ordet for dette er «soning», som betyr å dekke over noens gjeld.

Men det finnes en del to i dette ritualet.

Husk at ondskap også skaper relasjonelt hærverk.

Og i Bibelen blir den tanken beskrevet som at den forurenser eller gjør landet urent.

Prestene vasker symbolsk sett bort hærverket ved å skvette dyreblodet på forskjellige steder i templet.

Mann:

Så dyreblodet renser ting?

Dame:

Vel, husk at det er et symbol, og det er et symbol vi ikke er vant til.

Blodet representerer liv.

Og skvettingen av blod er et bilde på hvordan Gud renser bort de indirekte følgene av ondskap i samfunnet deres.

I Bibelen blir dette kalt renselse.

Dermed blir templet og landet et rent område hvor Gud og folket hans kan leve sammen i fred.

Mann:

Dette ritualet gjenoppretter forholdet mellom Israel og Gud.

Dame:

Og mer enn det.

Israelittene opplever Guds kjærlighet og nåde gjennom disse symbolene.

Og ideelt sett, vil det å bli tilgitt, føre til at de blir mennesker som også elsker og viser nåde.

Mann:

Ja. Det er idealet, men det var ikke alltid det skjedde.

Dame:

Nettopp. Profeten Jesaja, for eksempel, snakket mye om dette.

Han åpner boka med å si at de gjentatte ofringene til israelittene var meningsløse fordi de samtidig tillot masse ondskap rundt seg, og de brydde seg for eksempel ikke om de fattige og undertrykte.

Til og med kongene i Israel forvrenget rettferdigheten.

Men Jesaja så fremover til en dag da en ny konge fra Davids ætt skulle komme og gjøre noe med ondskapen, men på en overraskende måte.

Kongen skulle bli en tjener, og han skulle ikke bare tjene, men også lide og dø for ondskapen som ble gjort av sitt eget folk.

Og livet hans skulle blitt gitt som et offer.

Mann:

Det var det løftet Jesus mente han oppfylte.

Han er Israels konge, som lider og dør på et kors.

Dame:

Jesus brukte faktisk ordene til Jesaja da han sa at han hadde kommet for «å tjene, og gi sitt liv som løsepenge for mange.»

Og det ordet, «løsepenge», betyr et soningsoffer.

Så gjennom hele Det nye testamentet hører vi om hvordan Jesu død var et soningsoffer for oss.

Det dekket over gjelden menneskene skylder Gud for å ha bidratt til all ondskaper og døden i hans verden.

Men forfatterne av Det nye testamentet snakker også om Jesu død som noe som renser.

Vi hører om Jesu blod, som et symbol på hans liv. Det har evnen til å vaske bort alt hærverket som ondskaper har skapt i og rundt oss, slik at vi nå kan leve i fred med Gud.

Mann:

Så det er det som er hensikten ved Jesu død.

Men fortellingen stopper ikke der.

Dame:

Det nye testamentet kommer med et kraftig utsagn som sier at Jesu død ikke var endelig.

Han sto opp fra de døde.

Det betyr at han er det offeret som brøt dødens og ondskapens makt, som betyr at han lever videre for å gi sitt liv til enhver som vil ta imot det.

Han er det perfekte offeret som alle de tidligere ofrene alltid har pekt mot.

Mann:

Så på grunn av Jesus sluttet de første kristne å delta i ritualet med dyreofering.

Dame:

De fikk to nye ritualer som Jesus lærte etterfølgerne sine å utøve.

Det første kalles dåp.

Sånn som da Jesus døde, blir det å senkes ned i vannet en personlig kobling til hans død.

Og idet du kommer opp av vannet, for å si det sånn, kommer du tilbake til livet med Jesus.

Så dåpen er et hellig ritual som kobler din historie til Jesu død og oppstandelse.

Det andre ritualet kalles nattverd. Og det er en gjenskapelse av Jesu siste måltid med disiplene sine.

Han brukte brød og vin for å skildre sin kommende død som et offer.

Så nå tar etterfølgerne til Jesus brødet og begeret regelmessig for å huske, og for å delta i kraften av Jesu blod og i livet hans.

Mann:

Disse ritualene minner oss på Guds kjærlighet, og de oppmuntrer oss til å leve liv i kjærlighet og nåde.

Dame:

Men de gjør mer enn det.

De kobler oss til en ny livskilde.

Den kraften som brakte Jesus tilbake fra de døde er den samme kraften som kan ta hånd om ondskaper i våre egne liv og forvandle oss til folk som lever liv i kjærlighet og fred.